

PEA
Provincial Electricity Authority

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

๒๐๐ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๕๘๘-๐๑๐๐, โทรสาร ๐-๒๕๘๘-๔๘๕๐-๑ www.pea.co.th

ออกแบบ, พิมพ์ที่ : กองการพิมพ์ ฝ่ายธุรการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค SPN.๓๑๗/๒๖

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY

คู่มือความปลอดภัย เกี่ยวกับไฟฟ้าในสภาวะน้ำท่วม

แผนกส่งเสริมและเผยแพร่ความปลอดภัย
กองมาตรฐานความปลอดภัย
ฝ่ายมาตรฐานและความปลอดภัย

SB๒ - B๐๒ - ๕๕๐๑

คำนำ

การใช้พลังงานไฟฟ้าในชีวิตประจำวันของคนเราทุกวันนี้ ถือได้ว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งทุกบ้านต้องใช้ไฟฟ้าเพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

ดังนั้น หากผู้ใช้ไฟฟ้าขาดความระมัดระวัง หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ กระแสไฟฟ้าอาจทำอันตรายให้เกิดการบาดเจ็บ หรือทรัพย์สินเสียหาย ด้วยเหตุนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งมีความห่วงใยและปรารถนาดีต่อผู้ใช้ไฟเสมอ จึงจัดทำ “คู่มือความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้าในสภาน้ำท่วม” ขึ้นมาเพื่อให้ผู้ใช้ไฟฟ้าได้เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องต่อไป

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ไฟฟ้า และประชาชนทั่วไป

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

ก่อนน้ำท่วม

- ❁ การเตรียมความพร้อมด้านระบบไฟฟ้าก่อนน้ำท่วม ๒
- ❁ ตรวจสอบความพร้อมด้านระบบไฟฟ้าก่อนน้ำท่วม ๔
- ❁ ควรชาร์จอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกอย่างเตรียมพร้อมไว้ ๒๔ ชั่วโมง ๖

ขณะน้ำท่วม

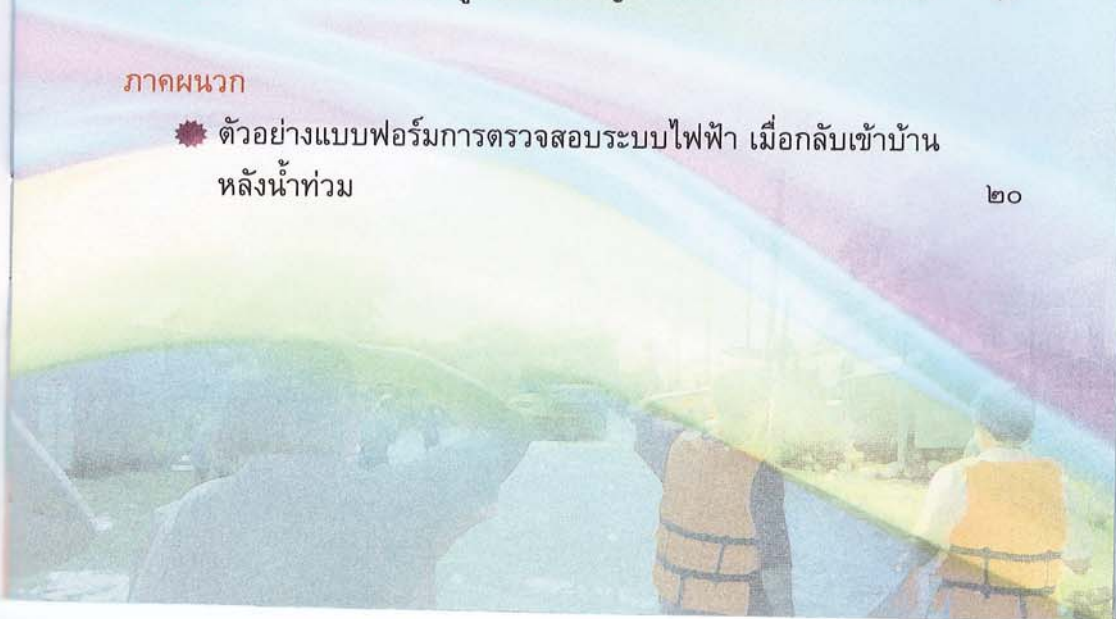
- ❁ ความปลอดภัยในการใช้ไฟฟ้าในขณะน้ำท่วม ๘

หลังน้ำท่วม

- ❁ ความปลอดภัยและการแก้ปัญหาาระบบไฟฟ้าหลังน้ำท่วม ๑๒
- ❁ น้ำท่วมช่องลิฟต์ ห้องเครื่อง หม้อแปลงไฟฟ้า ๑๔
- ❁ ข้อเสนอแนะเพื่อความปลอดภัย ๑๕
- ❁ คำถาม-คำตอบที่นำรู้ในการแก้ปัญหาาระบบไฟฟ้าหลังน้ำท่วม ๑๖

ภาคผนวก

- ❁ ตัวอย่างแบบฟอร์มการตรวจสอบระบบไฟฟ้า เมื่อกลับเข้าบ้านหลังน้ำท่วม ๒๐

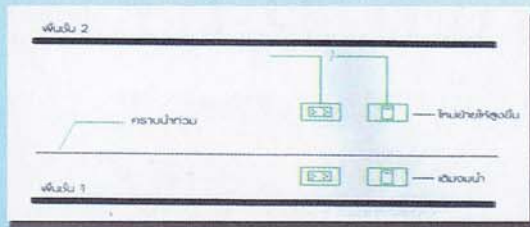

ก่อนน้ำท่วม

การเตรียมความพร้อมด้านระบบไฟฟ้าก่อนน้ำท่วม

ระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าเป็นสิ่งที่ประกอบอยู่กับโครงสร้างอาคาร ไม่สามารถทำการเคลื่อนย้ายได้ทันทีเหมือนเครื่องใช้ไฟฟ้า ดังนั้นหากท่านรู้ว่าบ้านที่จะสร้างอยู่ในบริเวณที่มีน้ำท่วมบ่อย เวลาออกแบบบ้านควรให้วิศวกรหรือช่างผู้ชำนาญ แยกระบบวงจรไฟฟ้าตั้งแต่แรก ซึ่งจะช่วยประหยัดงบประมาณได้อย่างมากและจะดูสวยงามมากกว่าการที่ต้องมารื้อและแก้ไขในภายหลัง ส่วนบ้านที่อยู่ไปแล้วต้องมาเจอสภาพน้ำท่วมเป็นประจำ ควรดำเนินการปรับเปลี่ยนระบบไฟฟ้าใหม่ ดังนี้

- ❖ เคลื่อนย้ายเครื่องใช้ไฟฟ้าไปวางในจุดที่ปลอดภัยที่น้ำท่วมไม่ถึงและวางในจุดที่มีความมั่นคงแข็งแรง
- ❖ ตัดวงจรไฟฟ้าเครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดที่ติดกับที่ ที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายหนีน้ำได้ เช่น ปั๊มน้ำ เครื่องซักผ้า โดยการถอดปลั๊กออก
- ❖ ติดตั้งเครื่องตัดไฟรั่วที่แผงสวิตช์
- ❖ ยกกระดานปลั๊กไฟฟ้าให้สูงขึ้นจากพื้นที่ ที่คาดว่าจะถูกน้ำท่วม ประมาณ ๑ - ๑.๒ ม. หรือให้พ้นจากระดับน้ำที่เคยท่วมมาแล้ว
- ❖ ติดตั้งแผงสวิตช์อัตโนมัติ แยกระบบออกเป็น
 - ❖ วงจรไฟฟ้าสำหรับบ้านชั้นล่าง (ที่น้ำอาจท่วมถึง)
 - ❖ วงจรไฟฟ้าสำหรับบ้านชั้นบน (ที่น้ำท่วมไม่ถึง)

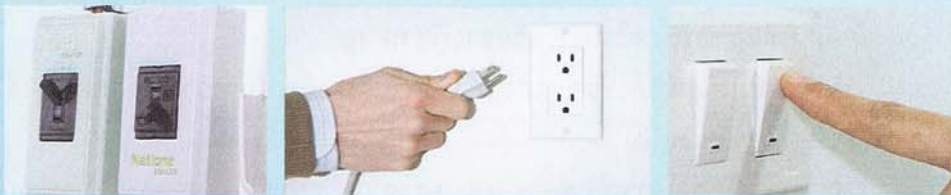
- ❖ วงจรสำหรับเครื่องปรับอากาศแต่ละชั้นให้ทำการแยกออกจากวงจรแสงสว่างและวงจรปลั๊กไฟฟ้า ซึ่งจะทำให้ควบคุมการเปิด - ปิด วงจรไฟฟ้าในบ้านได้อย่างอิสระ และควรทำสัญลักษณ์แสดงรายละเอียดวงจรไฟฟ้าไว้ที่เมนสวิตช์
- ❖ ควรตรวจสอบวงจรไฟฟ้าสำหรับภายนอกบ้าน เช่น ไฟสนาม ไฟแสงสว่างริมรั้ว เพื่อความปลอดภัย
- ❖ สายไฟฟ้าที่มีฉนวนหรือปลอกหุ้มหลวม บวม และลอกเปื่อย ควรเปลี่ยนใหม่เพื่อป้องกันกระแสไฟรั่ว
- ❖ การปรับปรุงระบบไฟฟ้าควรปรึกษาเจ้าหน้าที่ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่มีความรู้เรื่องไฟฟ้า หรือช่างผู้ชำนาญ
- ❖ ให้คำแนะนำสมาชิกภายในบ้านเพิ่มเติม เกี่ยวกับความปลอดภัยกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน
- ❖ ควรเลือกอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.)

ตรวจสอบความพร้อมด้านระบบไฟฟ้าก่อนน้ำท่วม

ภายนอกบ้านซึ่งมีอุปกรณ์ไฟฟ้าหลายอย่าง เช่น บิมน้ำ เครื่องปรับอากาศ ไฟสนาม และกริ่งหน้าบ้าน ต้องหาสวิตช์ตัดไฟให้พบว่า จะต้องตัดไฟตรงไหน เพื่อไม่ให้กระแสไฟฟ้าไหลผ่านเข้าไปที่อุปกรณ์ไฟฟ้านั้นได้ และเมื่อเกิดน้ำท่วม ต้องตัดไฟทันที (กรณีจะเข้านอนหากไม่แน่ใจว่า น้ำจะไหลท่วมเข้ามาในบ้าน ตอนเราหลับอยู่หรือไม่ ควรปิดสวิตช์ไฟฟ้าของอุปกรณ์เหล่านั้นเสียก่อน หากตื่นมาตอนเช้าน้ำยังไม่ท่วมค่อยเปิดสวิตช์ใหม่อีกครั้งหนึ่ง)

ปลั๊กไฟ สวิตช์ไฟ ตรวจสอบและแยกวงจร

เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่สุดเรื่องหนึ่ง เพราะอันตรายที่มองไม่เห็นก็คือ เรื่องของ “ไฟฟ้า” แต่ในขณะเดียวกันไฟฟ้าก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเสียแล้ว

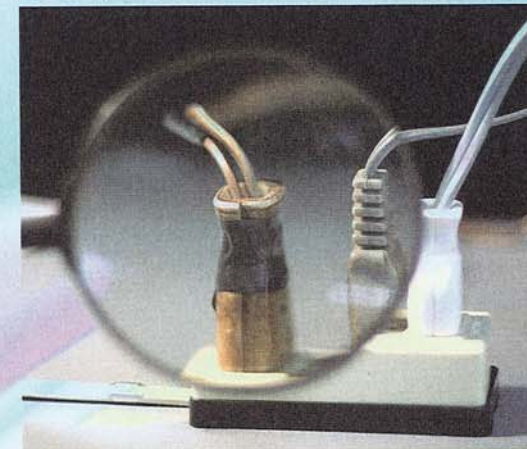
หากบ้านของท่านมีการแยกระบบวงจรไฟฟ้าไว้ตั้งแต่แรก เช่น วงจรไฟฟ้าภายนอกบ้าน วงจรไฟฟ้าชั้นล่าง และวงจรไฟฟ้าชั้นบน ควรปิดวงจรไฟฟ้าภายนอกบ้าน เมื่อน้ำท่วมภายนอกบ้าน หากน้ำท่วมสูงขึ้นมาจนเข้าในตัวบ้าน ควรปิดวงจรไฟฟ้าชั้นล่าง หากน้ำท่วมสูงจนเกิดอันตรายต้องรีบย้ายไปอยู่ที่อื่นชั่วคราว และต้องปิดวงจรไฟฟ้าทั้งหมดของบ้าน โดยการปลดเมนสวิตช์ (สะพานไฟ) ก่อนอพยพออกจากบ้าน

หากกรณีที่ไม่มีการแยกวงจรไว้อย่างเป็นระบบ ควรทำการทดสอบว่า ปลั๊กหรือสวิตช์ชุดใด ที่สามารถตัดวงจรไฟฟ้าเมนสวิตช์ (สะพานไฟ) ได้บ้าง แล้วทำการจดบันทึกเอาไว้ หากน้ำท่วมเมื่อไร จะได้ทราบว่าควรตัดวงจรชุดใด ก่อน อาจจะเป็นเรื่องที่ยุ่งยากที่จะตรวจสอบ แต่ควรปฏิบัติ และใส่ใจในการตรวจสอบเพื่อความปลอดภัย

ในกรณีวงจรที่ควบคุมทั้งปลั๊กหรือสวิตช์ตัวล่างกับปลั๊กหรือสวิตช์ตัวบน ก็จำเป็นต้องตัดวงจรทั้งหมด **ห้ามเสี่ยงโดยเด็ดขาด**

อุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ ที่สามารถขนย้ายได้ในตอนนี้ ก็อาจขนย้ายขึ้นไปไว้ชั้นบนก่อน ยังไม่ต้องใช้ตอนนี้ก็ได้ เช่น เต้าไฟฟ้า เครื่องปั๊มน้ำ เครื่องตีไข่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องชาร์จโทรศัพท์ ฯลฯ ส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ยังต้องใช้ งาน อยู่ต้องเตรียมการขนย้ายขึ้นข้างบนไว้ก่อน เช่น เครื่องไมโครเวฟ โทรทัศน์ เป็นต้น ส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าขนาดใหญ่การขนย้ายยุ่งยาก และหาที่วางยาก เช่น ตู้เย็น เครื่องซักผ้า ฯลฯ ต้องวางแผนว่า จะจัดการอย่างไรในปัจจุบันและอนาคต หากจำเป็นต้องใช้งานอยู่แล้วเกิดน้ำท่วมขึ้น จะมีคนช่วยขนหรือไม่อย่างไร

ไฟฟ้าเป็นเรื่องอันตรายที่มองไม่เห็น และน้ำเป็น “สื่อไฟฟ้า” ด้วยดังนั้น เรื่องไฟฟ้าในบ้าน จึงเป็นสิ่งที่ต้องมีการตรวจสอบ และเตรียมการให้พร้อม

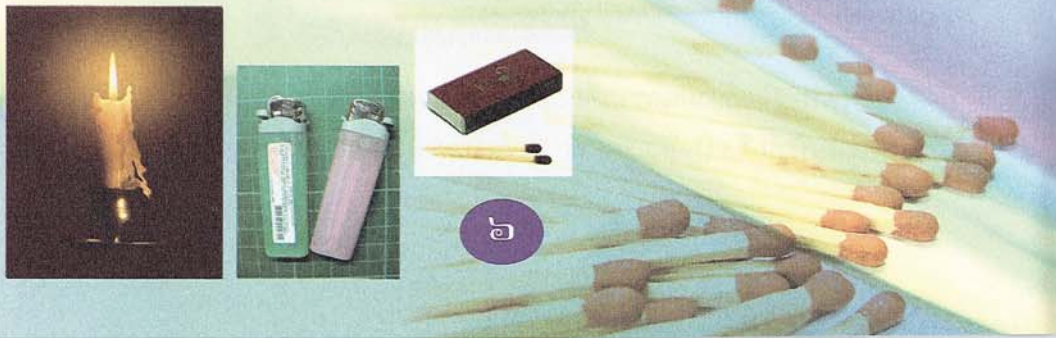
การชาร์จอุปกรณ์ไฟฟ้า ...

ทุกอย่างเตรียมพร้อมไว้ ๒๔ ชั่วโมง

อุปกรณ์ไฟฟ้าหลายอย่างมีความจำเป็นยามเกิดภาวะฉุกเฉิน เช่น ไฟฉาย วิทยุ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ จะต้องมีการชาร์จไฟไว้ให้เต็มตลอดเวลา เพราะเมื่อเกิดน้ำท่วม ระบบไฟฟ้าทั้งหมดอาจถูกตัดวงจร ทำให้ไม่สามารถชาร์จไฟอุปกรณ์เหล่านั้นได้

นอกจากอุปกรณ์ไฟฟ้า จะต้องชาร์จไฟให้เต็มที่แล้ว การใช้ อุปกรณ์ไฟฟ้าเหล่านั้น แม้ในกรณีมีกระแสไฟฟ้าใช้งานได้ตามปกติ ควร ประหยัดพลังงานไฟฟ้าเพื่อความมั่นใจว่าอุปกรณ์เหล่านั้น จะทำงานได้ กรณีฉุกเฉิน อีกทั้งควรเตรียม อุปกรณ์สำรองอื่นเสริมอีกด้วย เช่น ไม้ขีดไฟ ไฟแช็ค เทียนไข เป็นต้น

๒

ขณะน้ำท่วม

ความปลอดภัยในการใช้ไฟฟ้าในขณะน้ำท่วม

การใช้งานระบบไฟฟ้า และอุปกรณ์ในขณะน้ำท่วมหรือน้ำท่วมขัง อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการถูกกระแสไฟฟ้าดูดได้ง่าย เพราะความชื้น และน้ำเป็นสื่อไฟฟ้าที่ดี ดังนั้นควรงดใช้ไฟฟ้า เครื่องมือและอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิดโดยเด็ดขาด

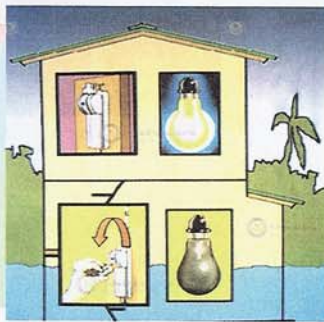
❖ ห้ามใช้ปลั๊ก และสวิตช์ไฟฟ้าที่น้ำท่วมถึงเด็ดขาด

❖ พบเห็นสายไฟหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าแช่อยู่ในน้ำ ห้ามเข้าใกล้ หรือจับต้อง

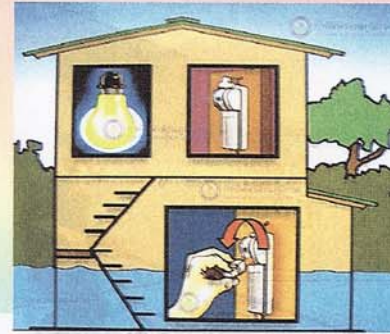

❖ เมื่อยืนอยู่ในน้ำหรือเปียกน้ำ ห้ามเปิด-ปิดสวิตช์ หรือเสียบปลั๊กอุปกรณ์ไฟฟ้าและงดใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าทุกกรณี ที่ตัวผู้ใช้สัมผัสอยู่ในน้ำ หรือขณะตัวเปียก อย่าสัมผัสสวิตช์ไฟฟ้า

❖ กรณีเป็นบ้าน ๒ ชั้น และมีสวิตช์แยกแต่ละชั้น หากน้ำท่วมชั้นล่าง ให้ปลดสวิตช์ตัดกระแสไฟฟ้าเฉพาะชั้นล่าง บ้านชั้นเดียว ให้งดใช้เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าเด็ดขาด

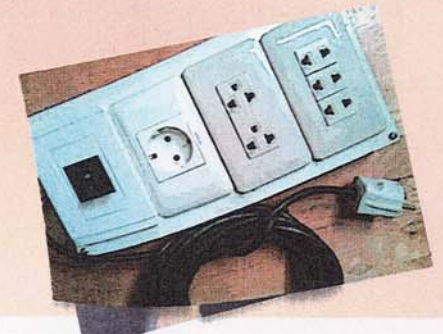
ความปลอดภัยในการใช้ไฟฟ้าในขณะน้ำท่วม

❖ กรณีน้ำท่วมขังเป็นเวลานาน และจำเป็นต้องอาศัยอยู่ในบ้าน ให้ใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าชั้นบน โดยปลดเมนสวิตช์ (สะพานไฟ) เพื่อตัดวงจรชั้นล่างออก

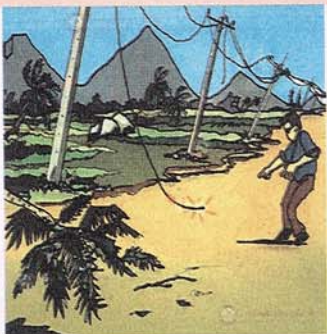
❖ การยืนอยู่บนแผ่นยางปูพื้น หรือใส่รองเท้าซึ่งเป็นฉนวนไฟฟ้า และที่สำคัญต้องไม่เปียกชื้น จะทำให้ปลอดภัยจากการถูกกระแสไฟฟ้าดูดได้

❖ อุปกรณ์ไฟฟ้าและเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ย้ายหนี ก่อนใช้งานต้องจัดวางให้อยู่ในที่มั่นคงป้องกันการตกหล่นน้ำ เช่น ปลั๊กพ่วง พัดลม หม้อหุงข้าว ฯลฯ

❖ หากพบเห็นผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูด การเข้าช่วยเหลือต้องอย่าสัมผัสตัวผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูดโดยตรง ให้ใช้ไม้แห้งเชี่ยสายไฟฟ้าออก หรือใช้ผ้าแห้งคล้องตัวผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูด หรือปลดสวิตช์ไฟฟ้า และทำการปฐมพยาบาลทันที

☀ หากพบเสาไฟฟ้าล้มหรือสายไฟฟ้าขาดอย่า
จับต้อง กรณีสายไฟฟ้าขาดเช่นน้ำอย่าเข้าใกล้
เด็ดขาดให้รีบแจ้ง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ใน
ท้องถิ่น เพื่อแก้ไข

กระแสไฟฟ้า
สามารถวิ่งผ่านน้ำได้
เมื่อเกิดน้ำท่วม
แต่ทุกครั้งจะมีผู้เสียชีวิต
เนื่องจากถูกกระแสไฟฟ้าดูด
จำนวนมาก

เมื่อพบเห็น...

สายไฟ หรืออุปกรณ์ไฟฟ้าชำรุดเสียหาย

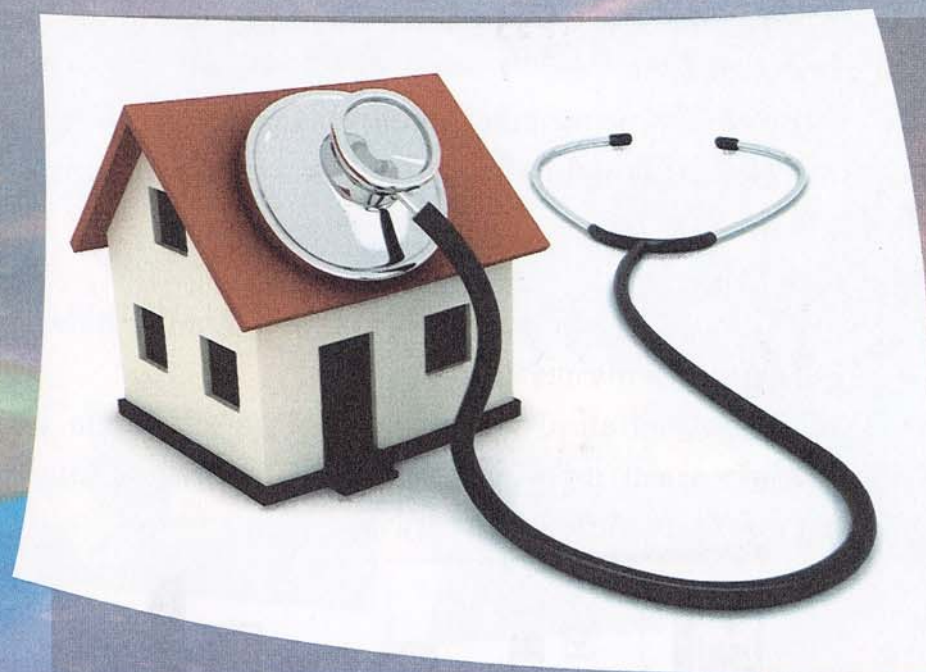
กรุณาแจ้ง

1129 สายด่วนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

1169 ศูนย์แพทย์ฉุกเฉิน

1130 สายด่วนการไฟฟ้านครหลวง

หลังน้ำท่วม

ความปลอดภัยและการแก้ปัญหาระบบไฟฟ้าหลังน้ำท่วม

หลังน้ำท่วมเพื่อความปลอดภัย ก่อนใช้ไฟฟ้า ควรตรวจสอบอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบไฟฟ้าเสียก่อน ทั้งนี้ ถ้าพื้นที่ที่ติดตั้งระบบไฟฟ้านั้นยังไม่แห้งสนิทมีความเปียกชื้นหรือยังมีน้ำท่วมขังอยู่บ้าง ห้ามยืนแช่น้ำในการทำงานตรวจสอบระบบไฟฟ้า และต้องมีความรู้ทางเทคนิคพอสมควร โดยให้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ก่อนตรวจสอบหรือดำเนินการต่าง ๆ กับอุปกรณ์ไฟฟ้าต้องมั่นใจว่า ได้ทำการปลดระบบไฟฟ้าออกจากอุปกรณ์ไฟฟ้าเรียบร้อยแล้ว อาจใช้ไขควงสำหรับเช็คกระแสไฟฟ้า เพื่อตรวจสอบดูก่อนว่า มีกระแสไฟฟ้าไหลผ่านอุปกรณ์ไฟฟ้าดังกล่าวหรือไม่ และควรตรวจสอบสายไฟฟ้าอย่างละเอียด หากพบว่า ชำรุดให้ดำเนินการแก้ไขโดยช่างไฟฟ้าที่มีความชำนาญ หรือเจ้าหน้าที่ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ที่ผ่านมามีผู้คนจำนวนมากเสียชีวิตเนื่องจากน้ำท่วม ส่วนใหญ่เกิดจากถูกไฟฟ้าดูดหรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นหลังจากน้ำลด อย่างแรกที่ต้องทำเมื่อกลับเข้าบ้านคือ **การตรวจสอบความปลอดภัยก่อนเข้าบุงและอยู่อาศัย** โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑. เข้าไปในบ้านอย่างระมัดระวัง อย่าใช้วัสดุที่ทำให้เกิดประกายไฟ
๒. ตัดระบบไฟฟ้าที่จ่ายเข้าบ้าน
๓. เดินตรวจสอบรอบๆบ้าน และเช็คสายไฟฟ้า สายและถังแก๊ส โดยถ้าหากเกิดแก๊สรั่ว จะสามารถรู้ได้จากกลิ่นแก๊ส ให้ระวังและปิดวาล์วที่ถังแก๊สทันที และโทรแจ้งทางร้านที่เป็นตัวแทนจำหน่าย

ความปลอดภัยและการแก้ปัญหาระบบไฟฟ้าหลังน้ำท่วม

๔. ตรวจสอบความเสียหายของโครงสร้างตัวบ้าน ระเบียง หลังคา ให้แน่ใจว่า โครงสร้างทุกอย่างปลอดภัย

๕. ถ่ายรูปความเสียหาย เพื่อเรียกร้องค่าชดเชยจากประกัน (ถ้ามี)

เครื่องใช้ไฟฟ้าอย่ารีบนำมาใช้งานเด็ดขาด เพราะอุปกรณ์เครื่องใช้บางอย่างเมื่อถูกน้ำท่วม แสดงว่าน้ำได้เข้าไปในเครื่องแล้ว ทำให้มีความชื้นสะสมอยู่ในมอเตอร์ แผงวงจรต่างๆ รวมไปถึงระบบเครื่องกล ซึ่งจะเป็นอันตรายจากการลัดวงจรเมื่อเปิดสวิตช์ใช้งาน หรือแม้จะแห้งแล้วก็ตาม ต้องคิดเสมอว่าอุปกรณ์ไฟฟ้า และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ที่ถูกน้ำท่วมแล้วนั้น ไม่มีความปลอดภัยทั้งสิ้น ควรให้ช่างไฟฟ้าตรวจสอบ ก่อนการเปิดสวิตช์ใช้งาน

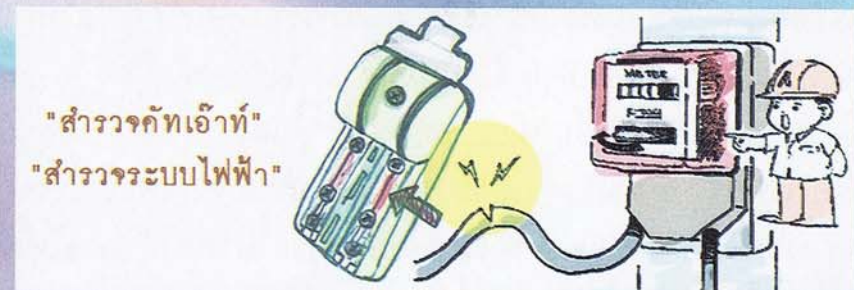
น้ำท่วมช่องลิฟต์ ห้องเครื่อง หม้อแปลงไฟฟ้า

น้ำท่วมช่องลิฟต์ ห้องเครื่อง หม้อแปลงไฟฟ้า หรือส่วนที่เป็นเครื่องกลสำคัญต่างๆของอาคาร อย่าซ่อมแซมเอง ควรเรียกช่างผู้ชำนาญ เข้ามาตรวจสอบ และแก้ไข ห้ามประมาทเด็ดขาด

ข้อแนะนำเพื่อความปลอดภัย

ดับไฟทุกจุดในบ้าน ปลดเครื่องใช้ไฟฟ้าออกทั้งหมด แต่ยังคงเปิดเมนสวิตช์ (สะพานไฟ) เอาไว้ แล้วไปดูมิเตอร์ไฟฟ้าหน้าบ้านว่า จานยังหมุนหรือไม่ (อาจต้องรอสักพักโดยการจดตัวเลข หรือถ่ายรูปไว้) หากไม่หมุน แสดงว่าไฟฟ้าในบ้านเราไม่น่าจะรั่ว แต่หากมิเตอร์หมุนแสดงว่า ยังปิดการใช้ไฟฟ้าในบ้านไม่หมด หรือสายไฟฟ้าบางจุดในบ้านอาจจะรั่วได้ รีบตามช่างไฟฟ้ามาตรวจสอบ เพราะเรื่องไฟฟ้านี้เป็นเรื่องของผู้มีความชำนาญ เนื่องจากอาจเกิดอันตรายได้ตั้งนั้นอย่าประมาท น้ำท่วมก็เสียหายมากพอแล้ว อย่าให้เกิดเหตุการณ์ที่ก่อความเสียหายมากไปกว่านี้อีกเลย

คำถาม-คำตอบ

ที่นารู้ในการแก้ปัญหาระบบไฟฟ้าหลังน้ำท่วม

เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น เครื่องซักผ้า จมน้ำหมดเลย! ทำไงดี ?

ไม่ว่าจะเป็นเครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น เครื่องซักผ้า มอเตอร์ ล้วนแต่เป็นเครื่องจักรกล หากไม่มีความรู้มากพอ ไม่ควรเข้าไปแก้ไข หรือซ่อมแซมเอง

หากโดนน้ำท่วมแล้ว น้ำไหลเข้าไปในเครื่อง (แถมยังแช่ไว้ด้วย) ถอดออกไปให้ช่างผู้ชำนาญตรวจสอบดูก่อนดีกว่า อย่าประมาท เอาไปตากแดดแล้วคิดว่า แห้งแล้วเลยนำไปใช้ต่อ เพราะความชื้นบางส่วนอาจยังคงมีอยู่ภายในพอเครื่องจักรกลนั้นทำงานโดยใช้กระแสไฟฟ้าอาจทำให้เกิดปัญหากับตัวบ้านหรือเป็นอันตรายถึงชีวิตได้

นอกจากความชื้นที่มีอยู่ในตัวแล้ว ฝุ่นผงเศษขยะ หรือแมลงมีชีวิตบางประเภท อาจจะค้างอยู่ภายในเครื่องด้วย หากเดินเครื่องจักรกลหมุน อาจเกิดการติดขัด เครื่องอาจจะเสีย หรือไฟไหม้ได้ (อาจไม่ได้เกิดโดยทันที แต่จะเกิดขึ้นภายหลังได้)

๑๖

คำถาม-คำตอบ

ที่นารู้ในการแก้ปัญหาระบบไฟฟ้าหลังน้ำท่วม

ปลั๊กไฟถูกน้ำท่วม หลังน้ำลดจะเป็นอย่างไร ?

ลองเปิดสวิตช์อุปกรณ์ตัดตอนวงจรไฟฟ้าให้มีกระแสไฟฟ้าไหลผ่านเข้ามาที่อุปกรณ์ไฟฟ้า หากปลั๊กไฟหรือจุดใดจุดหนึ่งในระบบยังเปียกชื้นอยู่และเกิดการลัดวงจร อุปกรณ์ตัดตอนวงจรไฟฟ้าจะต้องตัดกระแสไฟฟ้า และควรทิ้งไว้ประมาณ ๑-๒ วัน เพื่อให้ความชื้นระเหยออกไปให้หมด แล้วลองเปิดสวิตช์อุปกรณ์ตัดตอนวงจรไฟฟ้าอีกครั้งหนึ่ง หากเกิดการตัดกระแสไฟฟ้าอีก ควรเรียกช่างไฟฟ้ามาตรวจสอบและซ่อมแซมต่อไป

เมื่อทดสอบผ่านขั้นตอนแรกไปแล้ว ลองทดสอบเปิดไฟฟ้า ที่ละเอียด และตรวจสอบกระแสไฟฟ้าในปลั๊กว่ามีหรือไม่ โดยใช้ไขควงทดสอบไฟฟ้า หากพบปัญหาต้องรอให้ความชื้นระเหยออกก่อน และถ้ายังมีปัญหาอีกควรตามช่างไฟฟ้ามาแก้ไข หรือเปลี่ยนปลั๊ก สวิตช์ เหล่านั้นทันที

๑๗

หลังจากนั้นให้ดับไฟทุกๆ จุดในบ้าน ถอดปลั๊กเครื่องใช้ไฟฟ้า
ออกให้หมดแต่ยังเปิดเมนสวิตช์ (สะพานไฟ) วงจรไฟฟ้าไว้ แล้วตรวจสอบ
สอบมิเตอร์ไฟฟ้าว่า จานยังหมุนอยู่หรือไม่ ถ้ายังหมุนอยู่แสดงว่า
มีกระแสไฟฟ้ารั่ว ให้ปิดสวิตช์ตัดตอนวงจรไฟฟ้า และติดต่อพนักงาน
การไฟฟ้าในพื้นที่ของท่าน มาทำการตรวจสอบ อย่าพยายามแก้ไขเอง
เนื่องจากท่านอาจได้รับอันตรายจากการถูกกระแสไฟฟ้าดูดเป็น
อันตราย ถึงชีวิตได้

ขอให้ได้เห็นความถี่ของลูกอินทรี

ภาคผนวก

ตัวอย่าง
แบบฟอร์มการตรวจสอบระบบไฟฟ้าเมื่อกลับเข้าบ้านหลังน้ำท่วม
บริเวณ/สถานที่.....

ลำดับที่	รายการตรวจสอบ	ปกติ/ ใช้ได้	ผิดปกติ/ ใช้ไม่ได้	หมายเหตุ
๑.	เมนสวิตช์ (สะพานไฟ) ๑.๑ มีน้ำขัง หรือเปียกชื้น หรือไม่ ๑.๒ ฟิวส์ที่เมนสวิตช์ชำรุด หรือไม่			
๒.	ปลั๊กไฟ ๒.๑ มีน้ำขัง หรือเปียกชื้น หรือไม่ ๒.๒ ชำรุด แตกร้าว เปียกชื้น หรือไม่ ๒.๓ เป็นสนิมที่เกิดจากน้ำที่ท่วม หรือไม่			
๓.	สายไฟ ๓.๑ ฉนวนมีรอยชำรุด ฉีกขาด บวม เปียกชื้น หรือไม่			
๔.	สวิตช์ไฟ ๔.๑ มีน้ำขัง หรือเปียกชื้น หรือไม่ ๔.๒ ชำรุด แตกร้าว เปียกชื้น หรือไม่			
๕.	เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ถูกล้ำน้ำท่วม เช่น ๕.๑ ตู้เย็น ๕.๒ เครื่องซักผ้า ๕.๓ ปั่นน้ำ			

🔌 ปิดสวิตช์ไฟก่อน 🛡️

Safety First